

Lévai Újság

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

V. ÉVFOLYAM

17. SZÁM

1938. ÁPRILIS 27.

Megkezdték a járásbíróóság építését

A lévai járásbíróóság sokat vitatott ügye végre dülőre jutott. A jogosan pesszimiztikus várakozások dacára, mégis kedvezően, pozitív értelemben: a múlt héten megkezdték az építkezési előmunkálatokat a felépítéssel megbízott vállalkozó cég emberei.

Mielőtt rátérnénk a járásbíróósági palota építésének részletes ismertetésére, pillantsunk vissza azokra az eseményekre, amelyek ezt a közmunkát aktuálissá és szükségessé tették.

A lévai járásbíróóság a Hurban (Deák) uccai ugynevezett Pál-féle emeletes épületben volt elhelyezve. Az épület már réggen nem volt alkalmas az egyre növekvő forgalmu bíróság elhelyezésére, amelyben még 1931-ben is petróleum lámpákkal világítottak. A tulajdonosok ugyanis az elrekvirált épületbe nem voltak hajlandók semmit sem investálni, miután a konjunkturális időknek megfelelő bérelenértéket a kincstár megtéríteni nem akarta. A tulajdonos éveken keresztül csak minimális bért kapott, majd pedig 1928. évben a delegált zselizi járásbíróóság állapította meg az épület használatáért járó évi összeget.

1934. év tavaszán a régi épület udvari szárnyán növekedő repedések mutatkoztak és a kerületi hivatal elrendelte a bírósági irodák azonnali kiürítését, mert az ottartózkodást életveszélyesnek minősítette. Minthogy a tulajdonosokkal nem sikerült az átépítésre vonatkozólag az államkincstárnak egyezséget létesítenie, a lévai járásbíróóság részben kihurcolkodott és két ügyosztályát másutt helyezte el. Nyilvánvaló volt, hogy ez a helyzet nem tarthat soká, mert lehetetlenség, hogy a bíróság három helyen legyen szétszórva és olyan helyiségekben, amelyek mindenre alkalmasabbak, mint arra, hogy a bíróság szükségletét kielégítsék és tekintélyét növeljék.

Megkezdődött tehát az új bírósági palota felépítésére irányuló akció. Az államkincstárral lefolytatott tárgyalások eredményeképpen a város átengedte a volt »Vöröskör« nevezetű vendéglőnek telkét az építkezés céljaira. A helyszíni vizsgálatra érkezett bizottság a telekre azt mondta, hogy kicsiny, amire a városi tanács egyik szellemes tagja megjegyezte: ez igaz, uraim, de viszont vegyétek figyelembe, hogy a telek milyen magas! Ezzel arra célozott, hogy többemeletes épülettel a területhiány jól megoldható. A vitás kérdés va-

lóban úgy nyert elintézés, hogy a villanytelep telkéből egy sávot hozzácsatoltak a »Vöröskör« telkéhez és az így nyert területen három, illetve négy emeletes palotát építenek.

A város lakossága, különösen az érdekeltek, a jogkereső közönség, bírák, ügyvédek egyre várták, hogy a szépnek tervezett épület, mikor valósul meg. Az évek egyre teltek és rendkívüli viszonyok között úgy látszott, hogy ezidén nem kerül sor erre az építkezésre. Nagy volt tehát a meglepetés, amikor a minisztérium kiértesítette a pályanyertes cégeket, hogy a munkákat megkapták és az építkezés azonnal kezdetét veszi. A kőműves munkákat végző Rozhon-cég emberei mult héten már meg is kezdték a próbaásásokat, hogy az alaphoz szükséges teherpróbák megtörténhessenek. Az igazságügyi palota tehát felépül. Nézzük meg, milyenre van tervezve!

Az épület a Simor-uccai frontra néz, három tömbből és három udvarból áll. Az első fronton álló épület két, az utána következő pedig három emeletes (a mezzanival együtt négy), míg a hátsó, amely a villanyteleppel határos, csak földszintes. Az épületek között udvarok vannak. A suterénben nyerne elhelyezést: az irattár, gépház, fogház és az ör lakása. A földszinten: két tárgyalóterem, váróterem, iktató, ügyvédi szoba, telekkönyv.

Az első emeleten: a bírák dolgozószobái, irodái helyiségek, a bíróság elnökének helyiségei.

A II. és III. emeleten nyerne elhelyezést a kataszteri mérnöki hivatal, valamint a jövedék ellenőrző hivatal helyiségei.

Beneš köztársasági elnök

husvétii békeszózata rokonszenves hangú és a legjobb benyomást keltené a köztársaság minden polgárában, ha nem zavarná ezeknek a nemes veretű szavaknak a hatását az, hogy a multban több, hasonlóan rokonszenves megnyilatkozásokat nem követték cselekedetek oly mértékben, amint azok a nemes gesztusok után elvárhatók lettek volna.

A köztársaság elnöke igen érdekes elemzéssel mutat rá arra, hogy Európában általános forradalmi, szociális és politikai processzusok zavarják az egyes államok életét s ezek a folyamatok az egyes álla-

kokban — benső viszonyaik, benső gyengeségük, vagy nehézségeik következtében — különféleképpen nyilvánulnak meg. Minden állam más és más formában fizet erre rá. Spanyolországban polgárháboru dul. Franciaországban szociális és osztályellentétekben nyilvánul meg, Németországban a benső társadalmi változásokban jut kifejeződésre, más államokban súlyos politikai és alkotmányváltásokban nyilvánul meg, Csehszlovákiában pedig a nemzetiségi problémában jut kifejeződésre.

Az elnök beszédéből kilálglik, hogy tisztában van azzal, hogy a kisebbségi kérdések: becsületes, korrekt, általános megelégedést keltő megoldásával Csehszlovákia nemcsak a saját lokális nemzetiségi problémáját oldaná meg, hanem hozzájárulna ezzel egész Európa békéjéhez. »Ez — mondotta Beneš dr. — Európával szemben való kötelességünk. Ezért kívánom, hogy a csehszlovákok és a nemzetiségek közötti kérdéseket tárgyilagosan vitassuk meg és keressünk mindkét részre elfogadható, józan és barátságos kompromisszumos megoldást. A magam részéről is támogatni fogom nemzetiségeink és az állam érdekében is ennek a célnak az elérését.«

Ha a köztársaság huszadik évében cselekedetek fogják ezeket a jóakaratu államférfiúi szavakat követni, úgy ez a jubileumi ünnep bensőségeiből lesz, mint olyan légkörben, amelyben a kisebbségek milliói elégedetlenség helyettesülnek.

Az európai béke érdeke, a csehszlovák köztársaság érdeke s az érdekelt nemzetiségek érdeke, hogy ezek a kérdések minél gyorsabban megoldódjanak, abban az értelemben, ahogy Beneš dr. mondotta: becsületes, józan, mindkét fél részére elfogadható kompromisszum formájában.

Mozik műsora:

SZERDA, CSÜTÖRTÖK:

Orient mozgó: »39 f o k«, Szerelmi regény, kémkedési dráma és egyben szenzációs bűnügyi történet. Főszereplők: Madeleine Carrol, Robert Donat.

PÉNTEK, VASÁRNAP, HÉTFŐ, KEDD:

Orient mozgó: »Modern idő«, Charlie Chaplin legutolsó és legmulatságosabb filmje. Chaplin, a kómikusok királya irta rendezte és főszereplője, 5 évig készült nagy művere, melyben újra bebizonyítja, hogy a világ legnagyobb filmkómikusa.

SZÍNHÁZ

Kedden este Čapek világhírű drámája, a »Fehér kör« került műsorra. Az aktuális tárgy dráma zsúfolt házat vonzott és a közönség valóban meg lehetett elégedve a színészek teljesítményével. Prof. Sigelius szerepében Erdős József méltó partnere volt a kiváló alakítást nyújtó Mihályi Ernőnek. Dr. Gallen, a gyámoltalanságában is fanatikus orvos figurája felejthetetlen élmény marad. Váradi Pál a másik véletlen mutatja be. Sarlaj Imre a marsall szerepében kihasználta a teatralitást, amellyel azonban megrázóan érzékeltette az örök emberit is. Kissé passzív újságíró volt Faragó Márta. Maár János az apa szerepében kifejezte a nyárspolgár mentalitását, amelyet a szerző mesteri kézzel rajzolt meg. Gárdonyi László, mint Krüg báró, figyelemreméltó és plasztikus alakítást nyújtott. De jók voltak a többi epizódszereplők is. Kár volt a statisztákat nem maszkírozni, mert ez volt az egyetlen zavaró momentum az elrontott befejező jeleneten kívül.

Békeffi »Esző után köpenyeg«-e, mely szerdán és csütörtökön ment, egyike azoknak a könnyű pesti operetteknek, melyek úgy bujnak ki a földből, mint eső után a gomba. Tartalmat természetesen nem szabad keresni, de arra nagyon alkalmas, hogy az ember két órán keresztül felelőtlenül nevelsen. A színészek nem is akarnak többet kihozni a darabból és a közönséget sikerült megnevetetni. Legjobb alakítást kétségtelenül Váradi nyújtotta, kire mintha rászabták volna a pesti »Link« szerepét. Kiderült, hogy nemcsak gummilabdászerűen tud táncolni, hanem hangja is van. Nagyobb szerepe volt még Gellért Marikának, ki szépen táncol és jó hangja van; bár játéka néha túlzott. Otthonosan és szimpatikusan mozog a színpadon a kitűnő hangú Gárdonyi. Márfy Vera és Kolár Mária jó alakítást nyújtottak.

»Jöjjön elsején«, pénteken este nagy közönség előtt ment. Eláruljuk, hogy a közönségnek nem tetszett, sem a darab, sem a játék. Véleményünk ellenkező: a darab is jó, a szereplők nem rosszak. Sőt a Turayidás Faragó Márta egészen elsőrendű volt. Ugy játszott, mintha nem is lett volna színpadon. Mihályi Rozner bácsija a férfijóság minden tragikumát hozta színpadra, ugyanezt karikatúraban pedig Váradi. A két hűséges asszony közül Kolár Mária szerepe adott nagyobb lehetőséget képességeinek kifejtésére; nagyon jó volt. Sarlaj passzivitásra volt kárthatva. Külön említést érdemel Kárpáti Margit Bözsije. A közönség keveset tapsolt a városi életet keresztmetszetben bemutató Békeffi—Stella vígjátékának, mely nem is volt olyan vig, mint inkább szomorító.

Szombaton, vasárnap este »Nincs szebb, mint a szerelem« ment telt házak előtt. Szabályos operett, általános happy enddel, viszont elég gyenge zenével. A szereplők kivétel nélkül jó alakítást nyújtottak. Márfy Vera kedvesen és megnyerően játszott, mi kedvezően alátámasztott kellemes hangja. A mindig kitűnő Gellért Marikának ezúttal Megyeri volt a partnere, ki ügyes akrobata táncos. Faragó Márta paraszteselédje elsőrangú kabinetalakítás, kihez méltóan alkalmazkodott a sokoldalú Váradi ki különben az együttes legjobb erői közé tartozik. Mihályi szerepe hátérbe szorította, de így is sokszor megnevetette a közönséget. Partner: nője, Kárpáti Margit ideálisan alakította a magát kellettő szobalányt. Sarlaj kis szerepét látható unalommal játszotta. A többi epizódszereplők jók voltak.

Igazság

a kereskenyi mészről

Bizonyára próbálkozott vele már Ön is. - Tudja tehát, milyen kiadós, azért olcsó. Ma bátorkodunk Önnek megemlíteni, mennyire kedvelik az építésszek, kereskedők és gazdák. 1937-ben a megrendelések özönét kaptuk.

Két és félannyt

szállítottunk le belőle mint 1936-ban. Ez már jelent valamit. Minőségét nem szállítjuk le. Rendelemzésére állunk vele. Önnek is bármilyen mennyiségben. Megrendeléseit megelégedésére intézi el

Martin Drdoš

mészégető Velké Krškany

Mész — mészpor — kereskenyi mészkő

Az élet nyomorúsága

nemcsak a mai generációt senyveszté el. Kihátással van a jövőendő nemzedékre is és ha megfigyeljük a mai korban világra jött gyermekeket, tapasztalhatjuk, hogy cse-nevészek általában. Gyöngye kis életmészesek, melyek csak azért születnek bele a megátkozott nemzedék éjszakájába, hogy minél előbb kihunyjanak. Beteg fák férge kis virágbimbói, akiknek nagyobb szélvihar se kell, maguktól lepereregnek. S ki tudja, talán jobb nekik így és talán a fák örülnek is, ha meddők maradnak és nem kell sarjajukat féltetni a maguk halálánál gonoszabb életénél.

Szomorú, de sajnós igaz megállapítás készített erre az elmélkedésre. Egy beszélgetés, melyet egy anyával folytattam le s amelyből kitént, hogy ő és egész biztosan vele együtt még sok más nő, irtózik az életadástól, fél a gyermekáldástól. Hogy az ő szavait idézzem »magasabb erkölcsi parancs« szavára nem akar többgyermekes anyává lenni.

Az életadásnak ez a megtagadása kell, hogy megdöbbenjen minden gondolkodni tudó embert. Vannak nők, akik nem akarnak anyák lenni, mert ismerik a szenvedések végtelenségét, amellyel az élet gyöttri a maélokot. Az anya úgy óvja gyermekét a jövőendő borzalmaktól, a megülő tépelődésektől, a gyilkos gondoktól, hogy nem engedí meg születni. Béklyókba veri szenvedélyét, kínos korlátok közé szorítja ősi ösztöneit, sanyargató vívódásokkal gyöttri testét, hogy ne kelljen életet adnia.

Lázadás ez a gondolat a természet örök törvényei ellen, az anyai test és az anyai lélek ijesztő forradalma, melyet azoknak, akik az emberiség sorsát intézik, minden rendelkezésükre álló eszközzel le kell szelnie.

Mert ezelőtt a betegség előtt nincsenek határok és nincsenek sorompók. Az anyák szentsége egy és oszthatatlan, amint örök és szentséges egy minden anya. Érthető, ha az anyák lerokadnak annak a gondolatnak szörnyű sulya alatt, hogy az egyszerű emberré serdülő gyermek annyit és úgy fog szenvedni, amennyit szenvedett és szenved a ma embere.

És éppen ez a gondolat az, amit ki kell üzni minden anya lelkéből. Meg kell velük értetni, hogy elmúlt már a rémségek, a szörnyűségek és a borzalmak kora, el kell oszlatni a vigasztalan feketeséget, mely lelkükre nehezedett s megnyugtanni őket, hogy nem kell félniük az életadás-tól.

Mindenki hallotta az emberiség átkait és jajait a világháború idején és azóta is gyakran. Most már abban kell hinni, hogy kiveszőben vannak a gyűlölet és pusztítás apostolai. Bizni kell abban, hogy a szeretet és megértés lassan, lassan újra urrá lesz a szíveken, hogy egy békésebb, boldogabb, nyugodtabb korszaknak kell következnie, melyben az anyává levésnek nem rémként, hanem megnyugtató, fenkölt és nemes eszmeként kell az asszonyok előtt lebegnie. Mert az az asszony, aki nem akar anya lenni, nem is nő, hanem megvetni való kores elfajulása nemének.

K.

Érelmeszesedés, neurasténia, golyva, mirigy-csont-izületi és bőrbajoknál, húdésék, köszvényes-csuzos loboknál

Csiz jód-bróm gyógyfürdő

Olcsó pausz-árak az összköltségekkel az elő és utóidényben 14 napra Kč 760.—, 21 napra Kč 1.1000.—

Othton tartandó ivókúrákhoz CSIZI jód-brómos gyógyvíz. — Ismertetőt, gasználai utasítást küld a Fürdőigazhatóság ČIZ-KUPELE, Slovensko.

Ahogy én látom...

a lévai publikum feltűnően keveset tapsol a színházban. Nem tudtuk miért? Megkérdeztünk valakit és ezt a választ kaptuk: »Kérem, nem ismerjük a színészeinket! Jönnék, itt vannak, elmennek anélkül, hogy a színpadon kívül velük személyes ismeretséget köthetünk volna. Emlékezik Bellakékra, Ungváryra, Justh Gyulára? ... Nos, Szerkesztő ur, ezek úgyszólván mindennapos vendégek voltak a lévai családoknál! ...

Valóban megfigyeltük, csak ismerős színészeket tapsolnak szívesen. Valahol tehát hiba van, lehet, hogy ez a színészekben keresendő, lehet, hogy a publikumban... Talán mégis az a helyes álláspont, hogy gátlás nélküli művészerbernek kell keresni a közeledést a polgárokhoz, hogy ne csak színész legyen, hanem jó ismerős, jóbarát is... Biztosítjuk őket, hogy ezt az ismerkedést minden lévai család szívesen fogadja... az ajtók nyitva vannak...

OKULAR.

HIREK

A tavaszi napsugár

játszadovva, életet fakasztva tűz le a megvéhédett földre. Kint jársz a szabadban elmélyülve és idegenül. Ilyenkor mondd, mire gondolsz? Ismeretlen madarak húznak el feletted, túlvilági hangon beszélgetve. Hogy honnan jönnek, nem tudod. Hogy hová mennek nem tudod.

Ugy méz, mint aki mindent elfelejtett. A házat, ahol született és az udvart, ahol kicsi és meztelen lába nyomait őrzi az emlékezés az elfelejtett anya szívében. A hívős és csendes szobákat és az orgonabokrokat az ablak alatt.

Mondd, embertársam, mire gondolsz magányos sétáidon? Vár-e a boldog és biztonságos tanya, ha vége lesz utadnak, ahol csendesen leülhetsz a padra pihenni? Ahol senki semmit sem kérdez tőled, de a szeretet úgy suhan át a szobán, mint hugod, vagy feleséged simogatása homlokodon.

A természet ezernyi szépségét látva, mondd, mire gondolsz? Fáj-e még neked az élet?

Gondolsz-e első szerelmedre, a simogató, lágy kezekre, melyek becézgettek, mikor fáradt és lázas fejed a drága ölből pihent? Fiatalságra, mikor nem volt számodra semmi sem lehetetlen a földön? Édes anyádra, aki féltő gonddal ápolott és nevelt és akinek annyi fájdalmat okoztál?

Vagy arra gondolsz, hogy miért oly mulandó minden? Jóság, ifjuság, szépség, szerelem? Csak a fájdalom, az emlékezés fájdalma és a gonoszság boszorkánytáncra örök. Miért, hogy így van mindez?

Kint jársz az újraéledő természetben, visznek lépteid a keskeny úton, a gyengén tüző tavaszi napsugár alatt. Hogy honnan jössz, nem tudod, hogy hová méz nem tudod.

Ugy méz, mint aki mindent elfelejtett. A házat, ahol született és az udvart, ahol kicsi és meztelen lábaid első nyomát őrzi az emlékezés az elfelejtett anya szívében. Ismeretlen madarak húznak el feletted és tekintenek rád túlvilági szemmel és te ballagsz érthetetlen sorsodon tűnődve...

— **»Anyák Napja.** A Lévai Járási Ifjúságsegítő f. é. május hó 8-án rendezi az »Anyák Napja« ünnepélyét, mellyel kifejezni kívánja háláját és tiszteletét a szülőknek, de főképpen az anyáknak. Gondoljunk arra, hogy milyen kötelességet teljesít az Anya és milyen nagy az Ő küldetése a nemzetnek. Nagyon sok anya a gyermekeivel együtt szenved szükségét, mert nincsen meg a kellő anyagi közeg ahhoz, hogy gyermekeit kielégítően táplálja. Ezért a járási Ifjúságsegítő már most fordul a nagyközönséghez és a jöszívű adakozókhoz, kérve, hogy pénz és természetbeni adományokkal járuljanak a szenvedő anyák és gyermekek felsegélyezéséhez. Hisszük, hogy a nagyközönség be fogja bizonyítani együttérzését a szenvedő anyák és gyermekekkel, márcsak azért is, mert erkölcsi kötelessége, különösen az államvédelem szempontjából is biztosítani a jövő generáció egészségét. Pénzbeli adományokat a J. F. G. posta számláján sz. 113.432 Brno, lehet küldeni. Természetbeni adományokat köszönettel átvesz a J. F. G. irodája, Ladányi u. 19. sz.

— **A lévai mentőautó.** A lévai Cs. Vöröskereszt egyesület a múlt hó elején mentőautó állományt rendezett be Léván. Hogy erre milyen nagy szüksége volt Lévának, bizonyítja az a körülmény, hogy a mentőautó naponta használatban van és nap-nap után gyakrabban hívja a közönség a mentőket nemcsak Léváról, hanem a legtávolabbi környékekről is. A mentőautó a lévai közkörházban van elhelyezve, telefonszáma 78.

— **Megrövidítették a jelentkezési időt a középiskolákban.** Az iskolaügyi minisztérium 15 nappal megrövidítette a jelentkezési időt a középiskolákba. Az elemi iskolákból április 30-ig kell jelentkezni a középiskolákba való felvételre. A polgári iskolákból május 15-ig lehet középiskolai felvételre jelentkezni.

I. oszt. gyümölcsfák beszerezhetők

Gyümölcsösét és kertjét szakszerűen rendezhető

Ifj. Holló Géza

okl. kertész LÉVA.

Városi faiskola, Lövölde mellett

Ugyanott szőlőoltványok és bokorrózsák beszerezhetők.

Értesítések beadhatók a Feldman trafikba, vagy Kákonyi vendéglőbe. Telefon 56. —

— **Szerencsés repülőbaleset** történt hét-főn Ujbánya mellett. Egy katonai repülőgép motorhiba következtében kényszerleszállást végzett. A szerencsés kikötést azonban akadályozták a magasfeszültségű villanyhuzalok, amelyeket a pilótának csak nehezen sikerült kikerülni. Ezen manőverezést folytatva a repülőgép nekiment egy fának és eleje súlyosan megrongálódott. A pilóta — szerencsére — csak kisebb sérüléseket szenvedett.

— **Fák ünnepélyét** vasárnap délelőtt rendezték meg a lévai iskolák. A nagyszabású ünnepély, mely a Köztársaság tereen folyt le, Hromada János polg. iskolai igazgató nyitotta meg. Az ünnepi beszédeket Knopp V. igazgató-tanító szlovákul és Szobi E. polg. isk. szaktanító magyarul mondták. Az iskolák tanulói szavallatokkal és ének-számokkal tarkították a lélekemelő ünnep-séget.

— **Meghívó.** A kereskedelmi és magánalkalmazottak lévai csoportja meghívja mindazokat a kereskedelmi és magánalkalmazottakat, kik az Első Prágai Betegbiztosító Intézetnek tagjai vagy abba belépni szándékoznak, április 29-én, pénteken este 8 órakor tartandó összejövetelükre. Pavlansky Rezső pénztári titkár a magánalkalmazottak betegbiztosításáról tart előadást.

— **Nótaest Csatán.** A csatai közművelődési bizottság f. hó 24-én notaestet rendez, melyen Farkas István író előadással és Várady Ábrahámmal pedig saját szerzeményű magyar notaival szerepelnek. Az estet nagy érdeklődés előzi meg.

— **Magyar dalok,** slágerek, teljes operett harmonizálását, hangszerelését, esetleg komponálását vállalja: Hamerka Gyula Iván, a magyar színház karnagyja, (Bernolák ucca 14. sz.).

— **Fogászati hír.** Bázlik Mihály vizsg. fogtechnikus fogműtermét Štur u. 5. sz. (Fried ház) helyezte át. Egyben tudatja, hogy fogászati munkáját újból megkezdte.

— **A XVIII. Dunavásárra vonatkozó vasúti szállítási árszabályzata.** A prágai vasúti igazgatóság 57/70—VI. szám alatt engedélyezte a kiállítási árszabályt a bratislavai XVIII. Dunavásárra. Ezen árszabályzat értelmében a kiállítók a kiállítandó árut ugyan a rendes árszabályzat szerint adják fel, a kérdéses áru visszaszállítása azonban már ingyen történik, ami 50%-os engedményt jelent, tekintve azt, hogy csupán a feladásnál fizetendő a rendes árszabályzat szerinti szállítási költség. Ezen engedményt csak a kaphatja meg, aki a fuvarlevélen az erre vonatkozó igényét megjelöli. Közlekedési információkat nyújt a Nemzetközi Dunavásár Igazgatósága, Bratislavában.

„BRADROGA“ Prága II. Příkopy 14.45 osztály

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön: Sárgapitykés közlegény.

Pénteken: Gólyaszanatórium.

Szombat délután: 3:1 a szerelem javára.

Szombat este: Fehérkőr. A Munkásakadémia ünnepi előadása.

Vasárnap délután: Nincs szebb, mint a szerelem.

Vasárnap este: Gólyaszanatórium.

Hétfőn: Romantikus asszony.

Kedden: Illatszertár. Mihályi Ernő 15 éves színészi jubileumára.

Szerdán: Egy vidám éjtszaka.

Sötét kisértelek

imbolygó árnyak húznak mellettem, amikor egész napi ideges, robotos munka után, a késő esti órákban kimegyek az uccára és csöndes magambanézéssel baktatok fel és alá. Bamba pofával sunyit le rám a hold a rongyos ingű égről, lágy elhaló mosollyal integetnek a halvány csillagok és mint a vak katona fénytelen szemei, olyan riadtan néznek felem a hideg tavaszi estén gondosan bezárt ablakok.

Ezek a kisértelek rámfeküsznek, belémcsimpaszkodnak, az agyamat marják, a szívemet rágják, perbe szállnak velem és a fülemből ordítják az életet, amely elmúlt, a jelent, ami nincsen, a jövőt, amely nem lesz és céltalan létezésem bolygó keserűségét. Lelkem félve takargatott redőiből bántó röhejjel dobálják ki sivar multam fájó emlékeit. És ezek az emlékek — nem tudom miért — éles bicskaként vágják át a szívemet, amelynek piros cséppjei nehéz ólomgolyóként hullanak, csöpögnek agyamra és minden csöpp riadt ordítással dobja fel a kérdést: miért? Miért a sok szenvedés, e rémes gyötrődés? Miért?! De válasz nem jön rá soha.

Én pedig valami perverz jóérzéssel szemlélem a marcangolást, számlálgatom a szívemből hulló vércseppeket, hideg egykedvűséggel nézem, miként szárad el a szívem, hogy azután présbe tegyék mint a virágot...

— **Érdekes per** folyt le a napokban két asszony között. P. G.-né, aki ahogy mondani szokták türhető jó szomszédai viszonyban élt Sch. M.-nével a sok komolytalan összeveszés után, egyszer aztán komolyan összetűzött szomszédasszonyával és a vita hevében azt mondta neki: »Maga Schneider Fáni«. Sch.-né ezt a kitéltet rendkívül sértőnek találta és becsületsértésért beperelte ellenfelét, akit aztán el is ítéltek 200 korona pénzbüntetésre. Ebből látható, hogy Schneider Fánijához való hasonlítás magában hordja a becsületsértés ismérveit.

— **Felöklelte a megvadult bika,** Sulyos baleset történt e napokban az Ilonamajorban. Kerekes István béres az állatotkat itatta, amikor az egyik bika megvadult és rárontott. A feldühödött állat szarvaiba kapta Kerekest és messzire elhajította. Az esés következtében a béresnek több bordája eltört, de a bika szarvai is súlyos sebet ejtettek a testén. Kórházba szállították.

Komoly szó a földműves osztályhoz

(A lévai tabáni földművesekről.)

Érdekes nevezetesség Léva városában a »Tabán«, a földműveseknek ősi lakhelye, egy ősi falu, egy új életre induló városban.

Tabán talán a legjobban megőrizte az ősi földműves typust s ezért a legjobban tanulmány-anyag gyűjtési hely a sajtó számára a földműves ügyben.

A magyar földműves társadalom súlyos betegségben vonaglik, mindenütt a maradiság, »ősdiság«, szegénység nyomait és panaszhangjait találja.

Cikkemmel nem vállalkozom csodadologra, csupán tanáccsal akarok szolgálni a betegnek: operációra van szükség. Vegyük tehát kés alá a magyar földműves osztály súlyos betegségét.

Általában azt szokták mondani, hogy a földművelés a legjobban kiszákmányolt, kihasználtság, teljesen magára hagyott társadalmi osztály, amelyért részben az állam hatalmi apparátusa a felelős. Ez a diagnózis téves és eredményre nem vezet.

Téves az az állítás is, hogy a földművelés van a legjobban kihasználva. Helyesebben azt lehetne mondani, hogy a földművelés az erőit és erőforrásait elpocsékolja, elpazarolja. Őszintén mondván — sajnos — a földművelés maga zsákmányolja ki maga-magát erőiből és erőforrásaitól, mert a földművelés a munka gyümölcse helyett csak

a munkát tartja célnak,

azaz életmódnak csak dolgozni, dolgozni előrelátó bölcsesség nélkül.

A földművelés vegye életcéljának a munkát gyümölcset és nem a munkát.

A munka csak eszköz a cél elérésére. Ezt a súlyos kritikát kénytelen vagyok megállapítani. Igen, a földművelés hibáztható a betegségért s így a földművelés csak maga-magától várhatja a gyógyulást és nem másától. Ez a helyes megállapítás, mert csak így van adva az azonnali gyógyulás lehetősége.

Azt azonban elismerem, hogy a földművelés teljesen magára hagyott társadalmi osztály. Különösen nagy a mellőzés a kereskedelem részéről, amelynek minél előbb meg kell változtatni eljárását, mert ha nem, akkor a földművelés munkagyümölcseinek értékesítése egész más alapokra kell, hogy jusson. De hibás a polgári osztály is, mely ugyanúgy elhanyagolta a földműves osztályt, mint a kereskedelem, pedig a polgári osztály is sokat tehetne és kell is hogy tegyen a földművelés érdekében.

A földművelés terén reformok nélkül nincs boldogulás, sajnos a gazda érzéketlen a reformok iránt, mert 1) gazdaságilag nincs rákényszerítve, csak független, 2) felületes s nem gondolkodik.

A földműves gazda teljesen független, mert nagy része megél a szemgabona terméséből is, mint termelési főágból, azaz jobban mondva belenyugszik a tengődésbe-vegyődésbe, verejtékes robotba. A mellékes jövedelmekkel szemben felületes és nem gondolkodik. Felületes a házi állataival szemben, pl. van egy szép tehene, nem baj, ha kevés tejet ad, fontos, hogy legyen, mutasson az istállóban. Vannak növedékek marháik is, hogy hibásak-e vagy nem, az nem fontos. Az udvar tele van baromfival, mert ez kell, címere az udvarnak, még akkor is, ha nem hoz jövedelmet. Hogy mennyi a tojás hozama, vagy tojnak-e a tyúkok, az egyáltalán nem fontos, ezen nem gondolkodik. Fontos, hogy van. Ha szép a tyúk, lehet az 10 éves is, addig tartja, amíg magától el nem pusztul.

Hogy milyen a szőlő, vagy a gyümölcsfa, az mindegy, fontos, hogy van. A legtöbb szőlő »otello«, mert az hamar terem és nem kell permetezni. A gyümölcsfák nagy része magától kelt ki ott, ahol a mag elhullt. A fák eredeti helyén hagyja, még ha árnyékával több kárt okoz, mint hasznot. Ha már megnőtt, hát legyen.

Ugy, ahogy foglalkozik a gazda konyhakertszettel is a maga részére, no meg összeszed egy háti kassal a piac részére is.

A reformgazdálkodás feltételei: a mellékes jövedelmégekát főtermeléssé tenni. A maggazdálkodás mellett intenzív baromfi, tojás, tejtermelés, konyha s gyümölcskertészetet szakszerűen és bölcsen bevezetni.

Tanulni és ésszerűen gazdálkodni. Gazdasági előadásokat figyelmesen meghallgatni, afelett gondolkodni és levonni a tanulságot és ésszerűen hozzáfogni a megvalósításhoz. Ha dolgaiban nem vagyok biztos, ott vannak a tanácsadók: gazdasági szakemberek, könyvek, újságok és folyóiratok.

A kicsinynek látszó részletekre nagy figyelmet kell szentelni. Pl. ha lóra van szükség, a megválasztás függ a tartás céljától: nehéz, könnyű, munkára, nevelésre stb.

A szarvasmarha tenyésztés is nagy körültekintést igényel. Állat és állat között nagy különbség van, mint az arany és réz között, jólehet színre igen hasonló a kettő.

A baromfitenyésztés is hasonló körültekintést igényel: különbség van húsná vagy tojónak nevelés között. Tekintetbe kell venni, hogy egy négy évesnél idősebb tyúknak a tojás hozama fele, mint az előző években, míg az élelmezése ugyanannyi. A fiatal, tisztavérű fajtyúk évi tojás hozama duplája a közönséges, előregedett tyúkok tojás hozamának.

A szőlő és gyümölcs termelésnél figyelembe kell venni a talaj fekvését, minőségét és a vidék éghajlatát. Nem termelhetünk olyan szőlőt vagy gyümölcsöt eredményesen, amelynek a talaj és éghajlat nem kedvező. Nagy figyelemmel kell az alanyt kiválasztani.

Konyhatermelésnél át kell térni a tömegtermelésre. Métermázsaszámra kell termelni a nagy városi piacok számára. Át kell térni a szakszerű korai burgonya, saláta stb. termelésére.

Rendkívül fontos az értékesítés alapos megszervezése a piacon való ácsorgás helyett.

DOBRÁNSZKY ISTVÁN.

— Felrobbant a gyorsforraló. Majdnem ráfizetett könnyelműségére Kovács Ilona háztartási alkalmazott. A leány gyorsforralón melegített valami ételt és a még pisálkozó lángra szeszt öntött. A gyorsforraló felrobbant és az égő szesz a leány ruhájára fröccsenve, meggyújtotta azt. Szerencsére nem vesztette el lélekjelenlétét, lelépte magáról az égő ruhadarabokat és így könnyebb égési sebekkel uszta meg vigyázatlanágának következményeit.

— Visszerek. Mennyi fájdalom, kellemetlenség és gond. És mennyit fáradoztak a betegek már azon, hogy ettől a fájdalom és hivatást gátló betegségtől megszabaduljanak. Most: végre itt a segítség: »Brantal-kenőcskenőcs«. Ez az igazi. Visszerek és nyitott lábsebek ellen rendeljen azonnal egy kombinált gyógyszer-csomagot (ára 25 Ké portó és csomagolás nélkül) a »Bradroga« pharm. laboratoriumnál, Praha II., Příkopy 14/45. osztály.

SPORT

Galántai SE—LTE 3:2. Bajnoki mérkőzés Galántán. A lévai csapat megkoronázta a párkányiak bajnokságát. Reméljük, hogy az LTE vezetői ezuttal lemondanak a különböző elméleti számításokról, aminek alapján — szerintük — a lévai csapat bajnokságot is nyerhet.

— SK. Levice — SK Sereď: 4:0 (2:0). Az SK sokkal jobb lövőcsatárokkal rendelkezik, mint az LTE.

— LTE XI.—SK Levice XI. 5:3. Előmérkőzés.

Gazdasági növényzet állása a lévai járásban

Amíg a magasabban fekvő vidékekről szőlő helyzetjelentések a gyümölcsösöket illetően kedvezőek, vagy legalább is kielégítőek, addig a lévai járásban a fagy már a termést learatta. Dió, barack, cseresznye 100 százalékos kárt szenvedett, meggyből valamelyes termés várható, ugyanez áll a besztekeri szilvára. A korai érésű szőlő teljesen s a késői fajtákban pedig jelentékeny fagykár észlelhető.

A rozs, buza kedvezően telet s a buza az idő mostoha viszonyait aránylag a legjobban bírja, bár a visszaesés itt is tapasztalható. A rozs a csapadékhányt s nyílni annyira, hogy igen gyenge termés ígérkezik. Az alig arasznyi nagyságú rozs-növényzet kezd szárazba szökkenni s sajnos az elgyengült test csakis gyenge azaz nagyon rövid kalászt fejleszthet. Árpa nélkülözni nemcsak a csapadék hiányt, hanem a melegebb időjárást is.

Lucerna a fagytól nagyon sokat szenvedett, amihez a csapadékhány járul, úgyhogy a lucerna első kaszálásából igen gyenge lesz. Ugyanez jellemzi az őszi takarmányféléket is.

A visszahanyatlást nemcsak az állandó hideg idő okozza, hanem a csapadékhány is. Március hó 1-től a következő csapadék mennyiségét kapta a növényzet: Márc. hó 23-án 1.7 mm. Márc. 29-én 3 mm. Márc. 30-án 1.4 mm., s április hóban a mai napig 0.5 mm. Összesen tehát 6.6 mm. csapadék a tavasz két hónapján. Tudvalevő dolog, hogy a növényzet csupán a vízben oldódó tápanyagokat képes csak felvenni, eme csapadék hiány még ott is érezteti káros hatását, ahol a talajnedvesség konzerválásán dolgoznak is.

A kerti vetemények, különösen a koraiak sorsa ugyanaz. Léva piacán az őszi saláta, amely pedig mondhatni specialitása Lévanak, annyira gyenge, hogy alig talál vevőre. Hónapos retek csak ritkán kerül a piacra, az is nagyon gyenge. Korai borsó is csak majd igen későn kerül a piacra.

Az őszi salátán kívül a további kedvező időjárás jótékony lehet s a más kerti vetemények javulhatnak. Gabonafélék közül rozsból kielégítő termés már kedvező május esetén sem lehet, míg a többiek a visszamaradást pótolhatják.

Vizes pincéket, nedves falakat szakszerűen szárit

Sléher János

okl. kőműves mester, Rozmaring u. 1.

Becsületes.

A lakás gazdája éjjelkor hazaérve, betörőt talál a lakásában. Revolvert ránt és a betörőre fogva így kiált:

— Azonnal tegyen ki minden rablott holmit a zsebeiből!

— Nem lehet, uram, — mondja a betörő, — mert csak a fele az öné, a többi a szomszédjéé.

Fél tucat egyenlő 7-tel.

Egy fehérenemű cég úgy akarta fellendíteni forgalmát, hogy egy csomó címre csomagot küldött. A csomaghoz számla volt mellékelve:

Hat ing a 40 korona, összesen 240 kor.

Azonban nem hat, hanem hét inget csomagolt be, mintha tévedés történt volna. Azt gondolta ugyanis, hogy hat ing árérték mindenképp megtart hat inget.

Csakhogy sulyosan csalódott számításában. Minden címzett kivétel nélkül visszaküldte a csomagot azzal a megjegyzéssel, hogy bizonyára tévedés van a dologban, ő nem rendelt ingeket. De a visszaküldött csomagokban valóban csak hat ing volt már. Majdnem elfelejtettem: Lévan történt.

Ami Dévényben történt

husvét vasárnapján, egyszerre lesújtó és felemelő élmény. Kétségbeesítő és megvigasztaló.

Próbáljuk elmesélni a történeteket, egyszerű szavakkal, minden kommentár nélkül.

A csehszlovák-osztrák határon levő Köpönyi községben, amely valamikor magyar volt, a békeszerződések után osztrák lett s most németté vált, ebben a háromszoros történeti megrázkódtatáson keresztülment községben egy német SA-vezető elfogatta a község összes zsidó vallású polgárait. Összesen 51 személyt, aggastyánokkal, öreg asszonyokkal, gyermekekkel együtt. Mentegette magát, hogy utasítása van arra, hogy sajnós bántalmazni nem szabad őket, azonban felhívta, hogy amennyiben kedves az életük, írjanak alá egy nyilatkozatot, amelyben lemondanak minden vagyonukról a nemzeti szocialista párt javára s egyúttal lemondanak osztrák állampolgárságukról is.

Félelmetes éjszaka volt s az idegileg úgy is összeroppant emberek a fenyegetések hatása alatt aláírták a jegyzőkönyveket. Aláírták, hogy lemondanak esetleg jelentékeny ingatlan és ingó vagyonukról s lemondanak osztrák állampolgárságukról.

Husvét éjszaka volt. Hideg áprilisi éjszaka.

S egyszerre összeterezték őket, kihajtották a Duna partjára, néhány SA-legény belelítették őket néhány csónakba s átvitték őket a Duna közepén levő homokszigetre s otthagyták. Amikor a csónakok visszatértek a partra, biztos jókedvükben integettek a megrémült, kétségbeesett emberek felé.

Körülöttük a sötétben félelmetesen csapkodtak a Duna hullámai. A szabad területen 5—6 fokos éjszakai, dermesztő hidegben, minden takaró, minden meleg ruha nélkül reszkette szorongott 51 ember. Egy 70 év körüli beteg öregasszony eperohamot kapott. Ott fetrengett a nedves homokban a hideg éjszakában.

Megmagyarázhatatlan, lesújtó, embertelen elbánás.

Ami ezután következett, ez már felemelő.

A tragikus kolónia egyik tagja átuszott a Dunán, jelentkezett a csehszlovák határőrségnél s bejelentette, mi történt velük. Nem kértek tőlük iratokat, utlevelet, csónakokba ültek éjszaka idején s beszállították őket Dévénybe. Éjszaka felébresztették a város bíráját s egy órán belül megmozdult Dévény keresztény társadalmá s menedéket nyújtott a szerencsétlen zsidó embereknek.

Egyszerű keresztény asszonyok vették ápolásba a megdermedt, beteggé fagyott zsidó asszonyokat s egyszerre eltűnt a valálkülönség, eltűntek az esetleges mély társadalmi ellentétek s a nagy szerencsétlenség és nagy részvét idején kiderült, hogy egymásra utal emberekül van szó, akik egyformán Isten teremtményei s egyformán segítségre szorultak, ha bajba jutnak.

A középkori barbárságnak s a keresztény humanitásnak ennél a megrázó éjszakai találkozásánál bizonyosan gondolkodó emberek az egyébként elfoglaltságra hajlamos dévényi asszonyok és férfiak s a tehetetlen, szerencsétlen páriák láttán önmaguktól kérdezték, hogy kicsoda démoni

Női kabátkelmék, kosztümszövetek, blúzselymek és angorák, valódi francia imprimék

**-nál
férfiaknak ruha, felöltő és raglán kelmék
a legnagyobb választékban.**

erők dolgozhatnak odaát egyes emberekben, hogy nyilvánvalóan ártatlan embertársait ilyen embertelen szenvedéseknek teszik ki. Hiszen ha a bűnnek csak látszatát lehetne rájuk fogni, börtönbe zárnák, elítélnék, megsemmisítenék. Azonban a megsemmisítésnek, emberkínzásnak, megaláztatásnak, lélektiprásnak, kiközösítésnek ezt a módját tökéletesen ártatlan emberekkel szemben követik el...

Kétségbeesítő, hogy egy korszakban, amely a humanista civilizáció századának nevezi magát, ilyen önmagukról megfélemezett emberek hatalmi jogkört kaphatnak. De mégis megnyugtató, hogy ezekben a vigasztalan időkben is akadnak olyan igaz emberek, mint ezek az egyszerű dévényi polgárok, akik a szeretet ünnepén nem emlegették, hanem gyakorolták a keresztényi szeretet szabályait.

Április 19-én már életbelépnek a Budapesti Nemzetk. Vásár utazási vizumkedvezményei

A televízió bemutatása lesz a vásár egyik nagy szenzációja

Budapestről jelentik: A magyar főváros teljesen felkészülve várja az idei Budapesti Nemzetközi Vásár látogatóit. Ezidén is sok ezernyi vendég érkezésére lehet számítani, hiszen minden akadály nélkül és jelentős kedvezményekkel lehet most is Magyarországra utazni és az is bizonyos

mindenki igényének megfelelő szálláshoz jutni,

mert Budapest már régen felkészült arra, hogy ezernyi vendéget szállodákban, penziókban, vagy magánlakások megfelelő uriszobáiban kényelmesen helyezhessen el. Persze arról is erélyes gondoskodás történt, hogy senki se használhassa fel az alkalmat a drágításra és így az **olcsóság is megmarad.** A vásár látogatói a vizumot utólag Budapestben szereshetik meg, személyenként 250 Pengőért. A vizum három hónapig érvényes.

A hollandiai Philips-cég, amely a siker legnagyobb reményével évek óta dolgozik a távolbaladás problémájának megoldásán, **egész autókárával hozza ide a leadó és felvevő készülékeket** s a vásár területén külön e célra épült színházban mutatja be az új kornak ezt a legnagyobb technikai csodáját, amelyet Középeurópában először a Budapesti Nemzetközi Vásáron láthat a közönség. A bemutatás olyan tökéletes lesz, hogy

a közönség közvetlen közelről ismerheti majd meg a televízió minden csínját és binját:

egy kis fáradtsággal valóságos televíziós szakértővé képezheti ki magát, hogy ha majd oda-haza mesél róla, amúltalba ejthesse hallgatóit is.

A közönség megfigyelheti a televíziós felvételt is. E célra széles hangfogó ablakok választják el a televíziós adóállomás stúdióját a közönség szabad közlekedésére fenntartott helytől. Mindenki meggyőződhetik tehát a saját szemével, mit adnak a színpadon, mit vesz fel a televízió elektromos szeme. Továbbhaladva, a közönség a televíziós színházba kerül, ahol a 4 vetítőkészülék üveglapján elevenednek meg előtte a távolos stúdióban lejátszódó jelenetek. Be fogják bizonyítani, hogy a televízió egyaránt alkalmas szabadtéri jelenetek, színpadi produkciók és akár filmelőadások dróttalan továbbítására. Neves énekesek, színészek és zeneművészek fognak tehát filmekkel vegyítve a televíziós stúdióban szerepelni, úgy, hogy a műsorszámokat a közönség mind egyaránt tiszta képekben a televíziós színházban láthatja. Szabadtéri felvételeket készítenek a vásárt látogató előkelőségekről és a vásár közönségéről is a televízióban való közvetítésre.

A televíziós színházból távozó közönség az u. n. televíziós múzeumot tekintheti még

meg, ahol magyarázó táblák, fényképek, fotomontázsok és modellek tájékoztatják a közönséget a televízió fejlődéséről és jelenlegi állásáról. Külön érdekessége lesz a televíziós múzeumnak az a 6 táblából álló gyűjtemény, amely a magyar televíziós kutatások eredményeit tünteti fel.

A televíziós készülék április 20-án érkezik Budapestre. A felállítás 5 napig tart. Április 25-től 29-ig lesznek próbák. A vásár megnyitása napján, **április 29-én, megkezdődnek a televíziós adások,** amelyek előreláthatólag reggel 8-tól fél 10-ig, d. e. fél 11-től fél 2-ig, d. u. 4-től fél 7-ig és este fél 8-tól 9-ig fognak tartani.

A vásár területén épült rádió-stúdiót is most rendezik be. Innen a közönség küldhet majd szóbeli üzeneteket hozzátartozóinak, ismerőseinek, vagy üzletfeleknek Budapest I. hullámhosszon úgy, mint az előző években. **Meglepetés és máris nagy örömmel fogadott újítás, hogy a stúdióból Amerikába is küldhetők üzenetek.** Ezeket az üzeneteket nappal a vásári stúdióban viaszlemezre veszik fel és éjjel után rövid hullámon továbbítják Amerika részére. Természetesen — csekély díjért — bárki igénybe veheti a rádióközvetítés mindkét lehetőségét.

Csehszlovákiában a Csedok utazási és motor-egyiroda minden fiókja, valamint a Cseh-Magyar Kereskedelmi kamara minden szervezete árusítja már a kedvezményes igénybevételére jogosító vásárigazolványokat. Az utazási kedvezmény a csehszlovák vasutakon 33 százalék, a magyar vasutakon és hajókon 50 százalék, még pedig úgy oda- mint visszafelé. Odautazni április 29-től május hó 19-ig lehet. A vásár április 29-én este zárul.

Biró József vendéglőjea Kőpincénél

az ismert és közkedvelt nyári kirándulóhely
egész éven át nyitva.
Jó italok, ételek, szolid árak!
KERESSÉTEK FEL
BIRÓ BÁCSIT A KŐPINCÉKNÉL!

412 esztendőös királyi kincsek pihennek a Dunában

Esztergom és Párkányánána között keresik a királyi gálya maradványait

A magyar tudományos világot régóta foglalkoztatja már a probléma; hová tűntek el a tragikus véget ért II. Lajos király özvegyének, Mária királynának kincsei, melyeket 1526-ban a Duna medrébe süllyesztettek el. A kérdés körül sok tudományos vita zajlott le, melynek során megoszlottak a vélemények, hogy a budai és visegrádi váról összegyűjtött drágaságok a Duna melyik szakaszán kerültek a hullámsírbá. Abban azonban egységes volt archeológusaink véleménye, hogy az elsüllyesztett gályák maradványai ma is a Duna medrében vannak.

A tudományos buvárokodások — amelyekben még amerikai muzeális emberek is résztvettek — hitelesen megállapították a királyné gályáinak történetét.

Amikor a világhírű mohácsi csata lezajlott, Lajos király özvegye, Mária királyné mindent elkövetett, hogy a Budavárában felhalmozott udvari kincseket megmentse. A lázas sietséggel összegyűjtött drágaságokat

Budán gályákra rakták s megindultak felük Pozsony felé.

Utközben azonban a gályákat Kun Pál főispán vezetése alatt Szapolyai-párti csapat támadta meg és közülök kettőt elsüllyesztettek a Dunába. Ma már történelmi tény, hogy ez a katasztrófa Esztergom és Párkányánána között történt.

A megmenekült gályáknak sikerült eljutniok Pozsonyba és Lajos király udvarának nagyrésztük relikviái később Bécsbe kerültek. Róluk leltárt készítettek, amely ma is megvan a bécsi udvari leltárban. Ennek gazdag tartalmából következtetik tudósaink, hogy Mária királyné elsüllyesztett gályáival

ritkaértékű történelmi kincsek kerültek a Dunába.

A relikviák felkutatásának kérdésével évekkel ezelőtt már amerikai tőkések is foglalkoztak, de a lefolytatott nemzetközi tárgyalások eredménytelenek maradtak. Most azonban a Komárom-Esztergom vármegye közönsége vette kezébe az ügyet és a Duna medrének felkutatását a közel jövőben megfoglalják kezdeni.

Születés, házasság, halál :

Születés: Bura István és Zimmermann Eleonóra leánya Vera — Sommermann Kázmér és Schäffer Aranka leánya Júlia, Erika — Rendek Gregor és Gazi Júlia fia Gregor — Považan Károly és Kopál Emília leánya Szidonia.

Házasság: Walter Vilém ág. ev., Barna Ilona ref. — Styk András ág. ev., Sindler Magdolna ref.

Halálozás. Kasan János 52 éves — Skrenya Mihály 45 éves — Pritz János 48 éves — Zatkovics János 62 éves — Tonka István 43 éves.

»LEVAI UJSÁG« gazdasági, kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMÉR. — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÓCS ERNŐ dipl. agr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Stúr u. 3. Telefon 19. — Előfizetési díj: egészévre: 48.—, félévre: 24.—, negyedévre 12.— Ké. egyes szám ára 1.— Ké. Három példány megtartása ¼ éves előfizetésnek számít. Hirdetések tarifa szerint a kiadóhivatalban adhatók. Gyakori hirdetőknak engedély. — Kéziratokat nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavai posta- és táviradigazgatóság levai feladóhellyel 109.976 V — 1934. szám alatt engedélyezte.

Hírek mindenfelől

Schwenningen németországi város környékén a villám lecsapott egy hatalmas gyárkéménybe és az valóságos kettészelte, a kémény különös módon nem dőlt össze és csodájára járnak az emberek. — Japán követséget állít fel Budapesten. Habsburg Ottó családjával együtt Belgiumból Angliába költözik és Londonban foglakni. — 3000 személyt érint Beneš elnök nagyszabású husvéti amnesztíája. — A husvétünnep alkalmán a pápa a Szent Péter templomban ünnepélyes szertartások után szentté nyilvánította Bobola András lengyel jezsuitát, Leonard Giovanni osztrák lelkész és Horta di Salvador spanyol franciskánust, mindhárman a XVI. században éltek. — A román vasgárda vezérét kétszáz társával együtt letartóztatták, mivel hűvel Bukarest ellen akart vonulni. — A csehszlovák vasutügyi minisztérium a csehszlovákiai fűrdőbe látogató külföldi vendégek részére ezidén is 66 százalékos vízszabotázási kedvezményt engedélyezett. — Májusban tárgyalja a Népszövetség az osztrák menekültek ügyét. — Hlinka bejelentette, hogy betegsége miatt visszavonul a politikától. — Az angol-olasz egyezményt mult szombaton aláírták, de nem hozzák nyilvánosságra. — Moscicki, a lengyel köztársaság elnöke szeptemberben viszonzozza Budapesten Horthy kormányzó látogatását. — Két amerikai mérnök újszerű rádiókészüléket talált fel, mely az utkereszteződéseknél a vonat közeledésére figyelmezteti az autókat. — Nyolc napig fog tartani a tiranai királyi mennyegző. Apponyi Geraldine grófnő lesz Albánia első királynéja. — Olaszország levette a ben-szülötték lázongását, de nincs pénze Abesszímia kolonizálására. — Brassóban meghalt Istrati Ernest nyug. vasuti felügyelő, a különös öreg ember, aki rongyokban járt és maga főzte nyomorúságos ételét, többmilliót vagyonot hagyott hátra. — Kilenccmillió újoncot képeznek ki Kinában, egy év múlva tizmilliónyi kínai hadsereg fog harcolni. — Egységes közös parancsnokság alá kerül az angol-francia haderő. — A zágrábi egyetemen összeverekedtek a horvát és a szerb diákok. — Hankis János debreceni tanár a francia becsületrenddel tüntették ki. — A francia külügyminisztérium moszkvai, varsói és bukaresti követei útján felszólította szövetségeseit, hogy körvonalazzák álláspontjukat a közép-európai kérdésekben. — Csehszlovákiában az összes bank- és pénzügyintézetek kötelesek a betétek egy részét állampapírokba fektetni. — Japánban a lányokat is katonai kiképzésben részesítik az államvédelmi akció keretében. — 460.000 jegyet igényelnek a berlini német-angol mérkőzésre, ezzel szemben az olimpiai stadion befogadóképessége csupán 120.000 — Jugoszlávia Németországban 200 repülőgépet vásárolt, Anglia Amerikában pedig 500 bombavetőgépet rendelt. — Csehszlovákia márciusi külkereskedelmi mérlege csaknem 200 milliót fölösleggel zárult. — Májusban kezdődnek a csehszlovák-magyar kereskedelmi tárgyalások. — A newyorki orvosi akadémia aranyéremmel tüntette ki Schik Béla dr. magyar tudóst, aki a diftéria terén végzett kutatásaival fényes eredményeket ért el. — A dán képviselőházban egy fiatal ember a karzatról két lövést adott le a szónoki emelvényen álló igazságügyminiszterre. — Károly Pius főhadnagy, Salvador főherceg fia, Kaposváron elfegyverzte Schattzer Krisztiniát, egy kaposvárkörnyéki nagybirtokos leányát. — Ötnapi elzárásra ítélték el egy brünni papirkereskedőt, mert kitiltott újságot terjesztett. — Budapesten 100 éves korában meghalt (gróf) Csáky Gyula, volt szepesi főispán, ki »Szepesföld örökös ura« címet viselte. — Letiltották Bécsben a Habsburg-család bankkontóit, így Habsburg Ottó nem veheti fel évi 1.700.000 korona évráradékát. — Bécsben bolszeviki ellenes kiállítás rendeznek. — Mexikóval Anglia megszakította a diplomáciai viszonyt. — Athénben egy érettségiző diák beleszeretett osztályfőnöke 20 éves feleségébe és feleségül vette. — Lengyelországnak 34½ millió lakosa van. — A Berettyóújfalva melletti Komádi községben két ember meghalt és nyolcvan megbetegedett romlott hús fogyasztásától. — 2500 repülőgéppel szaporítja légi flottáját Franciaország, ez évben három milliárd frankot fordítanak repülőgépek gyártására. — Szentgyörgyi Albert, a Nobel-díjas magyar tudós kezdeményezésére az idei Nobel-díjas tudósok tizenkét nyelven egy közös »Béke-könyvet« adnak ki, amelyben a nemzetek közeledésének szükségességét, továbbá a béke megmentésének gondolatát akarják propagálni. — Ötven milliárd Anglia jövő évi fegyverkezési költségvetése. — Napi 24 óráig dolgoznak az angol repülőgépgyárak. — A sziléziai hegyekben mult héten napokon át 17 fokos hidegek voltak. — Visszaküldte Hitlernek német kitüntéseit Popoff professzor, Bulgária volt berlini követe. — Törökországban drákói inézkedéseket fogantatosítottak a kereskedelem tisztességének helyreállítására. — Az év első negyedében 2752 vagon búzát és 4115 vagon rozsot hoztak be Csehszlovákiába Romániából és Bulgáriából. — Csehszlovákiában svájci mintára fogják rendezni a nyelvi kérdéseket. — Londontól Párizs százmillió fontos fegyverkezési kölcsönt kér. — 6 millió vak ember van a világon. — Anglia felmondta a nemzetközi flottaegyezményt és bejelentette a Népszövetségnek, hogy 35.000 tonnával nagyobb hadihajókat épít. — Több mint 150.000 lakosa van Pozsonynak. — Újfajta valutacsempészési trükköt leplezett le a budapesti rendőrség, szépirodalmi művek fedelére kötötték be a bankjegyeket. — Közös parancsnokság alá helyezik az angol és francia szárazföldi, légi- és tengeri haderőt. — Az új magyarországi olajkutak első két havi termése 34.000 métermázsá ásványolaj volt. — Arany evőeszközökkel terítnek Albrecht főherceg és a tanyai tanítónő május 9-én tartandó esküvőjén. — Kultúr-egyesületek többé nem kaphatnak mozi-koncessziót Csehszlovákiában. — Angliában motorizálták az uceai rendőrséget. — Lengyelország és Litvánia között húsz éves szünet után újra megindult a vasuti forgalom. — Az angol-olasz szerződés aláírása után megindultak a francia-olasz tárgyalások. — Csehszlovákia elismerte az olasz császári birodalmat, rövidesen megtörténik az abesszin hódítás elismerése is. — Pannónhalmán fogják megtartani Albrecht főherceg esküvőjét Bocskay Katalinnal. — Bécs helyett Linz lesz Ausztria tartományi fővárosa. — Bécsben három hét alatt 940 öngyilkosság történt. — Munkács városát az országos alaptól szanalják, húszmillió korona adósság törlesztését vállalta az országos választmány. — 754 szlovenszko-i magyar iskolába 85.507 tanuló járt az elmúlt évben. — 80.000 koronás költséggel húsz közútkutat épített a galántai járás a tifuszberégység leküzdésére. — Codreanu, a romániai vasgárda vezérét letartóztatták és a Kigyók-szigetere száműzik. — Istanbulban egy autócár, amelyben 26 utas ült, nekirohant egy hid karfájának s a folyóba zuhant, 16-ot holtan húztak ki az autóbusból, tizen pedig súlyosan megsbesültek. — A mult héten elhunyt Balogh Elemér pozsonyi református püspök huszonöt ezer kötetből álló könyvtárát a budapesti Nemzeti Múzeumra hagyta. — Németországban a Waichen-tóba zuhant egy prágai személyautó, három halálos áldozata van a szerencsétlenségnek. — Borzalmas földrengés volt Törökországban, tízfalu teljesen elpusztult. — Nem engedélyezik a játékkaszinókat Csehszlovákiában. — A máhrisch-ostraui ASO áruház légett, többmillió értékű áru pusztult el.